

naar jeg siger, at, skjøndt den i de 16 Aar, vi have havt en fri Forfatning, er gaaet meget frem i politisk Indsigt og Erfaring, er den dog ikke moden til at tage hele Lovgivningsarbejdet i sin Haand; og derom er det, der handles, thi efter den nu gjældende Valglov vilde om saa Aar alle Andre end de ærede Herrer af Bondestanden kunne drives ud af dette Thing, og jeg troer ikke med den sidste ærede Taler (Carlsen), at et saadant Landsting vilde være istand til at staffe Folket en Selvregjering. Jeg troer, at en Betingelse for Selvregjering er, at Rigsdagen er sammensat, ikke blot af rolige, besindige og conservative Medborgere, men af Medborgere, der staae paa Høidepunktet af den politiske Udvikling, som vi have her i Landet, som have politisk Indsigt og Dygtighed, og som ere istand til at overtage Regjeringen. Og naar nu det ærede Medlem (Hasle) roste Bondestanden, fordi den har bevaret den nationale Eiendommelighed bedre end vi Andre, saa siger jeg: Ja, deri har han Ret, men man finder dog ikke Interessen for Nationaliteten saa levende hos Bondestanden som hos Andre, og hvorfor? Fordi dens Dine ikke ere opladte derved. Ganste vist er Følelsen tilstede, der er og maa være hos denne en Bødhængen ved det Danske fremfor hos os Andre; men det kommer ikke altid frem i dens Afstemninger og Afgjørelser, at den har denne Interesse, fordi dens Dine ikke ere tilstrækkeligt opladte derved.

Ingen har paastaet, at Udviklingen ikke er gaaet godt i den forbigaaende Tid; Ingen har bestrykt Rigsdagen for at have misbrugt Magten eller begaaet Uretfærdigheder. Der kan være Spørgsmaal om, hvorvidt enkelte Afgjørelser netop have truffet det Rette; men det kan være Tilfældet i enhver Forsamling, hvor Majoriteten afhænger af enkelte Stemmer, og det er heller ikke sagt, at Retten altid er paa Majoritetens Side; men det ærede Medlem kan ikke drage nogen sikker Slutning fra Fortiden til Fremtiden, fordi vore ydre Forhold have været af en særegen Bestaafenhed, og Halvdelen af Lovgivningsmagten har været Rigsdagen inddragen; han kan ikke fra den forbigangne Tid slutte, at Rigsdagen altid vil have fuld Myndighed og Kraft til at røgte

Landets og Folkets Liv, deels, fordi Magten har været deelt mellem Rigsdagen og Rigsraadet, og deels, fordi de ydre Forhold have været saaledes bestaafne, at de i mange Henseender have ledet Opmærksomheden og Interessen bort fra de indre Forhold; Slutningen er altsaa uberettiget. Der foreligger ingen Bestrykning mod Rigsdagen for at have begaaet Uret og Misbrug; men alligevel kan Dusket om at see Folkerepresentationen styrket være fuldkommen besøiet. Spørger han mig nu, om jeg anseer den Styrke, Folkerepresentationen vil faae ved denne Valglov, for stor, saa siger jeg: Nei, men der er dog nogen Tilvæxt i Styrke; det maa det ærede Medlem og Andre vel bemærke, at nogen Styrke er der i, at det ikke ubelukkende er lagt i Bondealmens Haand at bestemme dette Things Sammensætning paa de 5 kjøbenhavnske Medlemmer nær, hvilket nu saagodtsom staaer i dens Magt; der er nogen Styrke i, at de Høistbestattede i Landet, som hidtil altså meget have holdt sig tilbage, blive tvungne til at gaae med og tage deres Deel af Byrden. Forøvrigt skal jeg ikke forsvare Forslaget i dens Enkeltheder; jeg har paa et andet Sted erklæret, at jeg ikke føler mig meget tiltalt deraf; men derfor kan jeg gjerne erkjende Nødvendigheden af at gaae ind derpaa, fordi der er indgaaet en Overenskomst, der maa bevares, hvis vi ikke skulle styrte tilbage i en uendelig Forvirring.

Til den ærede sidste Taler (Carlsen), der desværre har forladt Salen, skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at jeg ikke troer, at den Naade, hvorpaa han har anvendt Englands parlamentariske Historie, egentlig holder Stik. Det er ganske rigtigt, som han sagde, at Folkerepresentationen i England ikke er deelt. Det gjælder i langt høiere Grad, end han sagde; thi, som jeg allerede har tilladt mig at bemærke paa et andet Sted, Sandheden er den, at det er den selvsamme Klasse af Folket, der sidder baade i Underhuset og Overhuset; det er det engelske Aristokrati, der fra ældre Tider ubelukkende udgjør det engelske Folks Representation, men som efterhaanden optager i sig Dygtigheder, der fremkomme gennem Handelen og Industrien, og som derved har holdt frisk Blod i sig og bevaret sin Magt. Jeg